

Αν ο Δαρβίνος με το έργο του «Η καταγωγή των ειδών» έβαλε τα θεμέλια για την μελέτη και κατανόηση της πορείας της εξέλιξης σίγουρα δεν έδωσε και το στίγμα της κατεύθυνσης και της ενδεχόμενης ολοκλήρωσης αυτής της εξέλιξης. Έτσι, έκτοτε έχουν γίνει αμέτρητες προσπάθειες να περιγραφεί η πορεία της ανθρώπινης εξέλιξης. Μπορεί με βεβαιότητα τώρα πια να θεωρούμε τον

homo

sapiens

τον πιο κοντινό μας πρόγονο και να ερευνούμε ακόμη για να ανιχνεύσουμε τα εξελικτικά μονοπάτια που πέρασε για να φτάσει μέχρι τον άνθρωπο, αλλά λογικά μπορούμε να σκεφτούμε και να αναρωτηθούμε για την μετέπειτα πορεία της ανθρώπινης εξέλιξης και τον πιθανότερο διάδοχο του ανθρώπου στην πορεία αυτή.

Ο άνθρωπος έχει μια πολύ ισχυρή ροπή στην ενασχόληση με το παρελθόν που ακόμη και αν δεν είναι επίκτητη είναι τόσο έντονη που τείνει να γίνει έμφυτη. Το παρελθόν σε ατομικό αλλά και σε συλλογικό επίπεδο είναι μια πολύ προσφιλή και διαδεδομένη ενασχόληση που τις περισσότερες φορές έχει σαν αποτέλεσμα τον διανοητικό, συναισθηματικό και γενικότερο εγκλωβισμό του ανθρώπου στο παρελθόν.

Ο άνθρωπος, όμως, δεν είναι μόνο παρελθόν, αλλά είναι και μέλλον, ωστόσο προς αυτή την κατεύθυνση πολύ λίγα είναι εκείνα που ο άνθρωπος μπορεί να καταθέσει σύμφωνα ακόμη και με το καθαφικό «Την

δύσκολη ζωή μου ασφαλή να κάνω εγώ στην Τράπεζα του Μέλλοντος επάνω πολύ ολίγα συναλλάγματα θα βγάλω».

Αλλά, ας δούμε τι θα μπορούσε να είναι μέλλον γενικότερα. Ως μέλλον γενικά θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε την διαδοχή του παρόντος μας η οποία θα έλθει μετά την κατάρρευση του ανθρώπινου πολιτισμού όπως μεθοδικά και αποτελεσματικά απεργάζεται και πραγματοποιεί ο παρών άνθρωπος ο οποίος αποκάλυπτα πλέον υποδεικνύει και τον διάδοχό του.

Πειραματικά Εργαστήρια, σχολές και μεγάλα τμήματα της έρευνας είναι αφιερωμένα στην έρευνα της διανοητικής και γενικότερης ικανότητας των πιθήκων παράλληλα με την

εκπαίδευσή τους σε επιδεξιότητες που
μέχρι τώρα διαθέτει μόνο ο άνθρωπος.
Σίγουρα στην σκέψη μας εύκολα έρχεται
η θρυλική πλέον ταινία ο Πλανήτης των
Πιθήκων στις διαφορετικές εκδοχές της,
αλλά δεν θα ήθελα να παρασυρθώ σε
αυτή την σκέψη. Ούτε επίσης να
μείνουμε στις απόψεις του
Jared
Diamond

στο βιβλίο του

T

he

T

hird

Chimpanzee

.

Στο βιβλίο αυτό το τελικό επιχείρημα

είναι ότι οι πολιτισμοί μερικές φορές εμπλέκονται σε εσωτερικούς ανταγωνισμούς υπεροχής και καταστρέφουν το περιβάλλον σε τέτοιο βαθμό που δεν μπορεί ποτέ να ανακάμψουν. Αλλά εδώ πρακτικά μας ενδιαφέρει να πάμε ακόμη ένα βήμα πιο πέρα.

Αναφέρομαι στον πλανήτη Γη και στον διάδοχο του ανθρώπου και του παρόντος πολιτισμού του. Όταν ένας ανθρώπινος πολιτισμός καταρρέει ή οδηγείται στην κατάρρευση πάντα υπάρχουν συνθήκες φυσιολογικές ή προκατασκευασμένες για να τον

διαδεχθούν.

Το ζήτημα δεν είναι πώς ο
πίθηκος έγινε άνθρωπος αλλά
πόσο πίθηκος μπορεί να γίνει ο
άνθρωπος ακολουθώντας μια
συγκεκριμένη εξελικτική
κατεύθυνση και διεργασία. Και
από ό, τι φαίνεται οι
πιθανότητες είναι πολλές. Και
αυτό για πολλούς λόγους που
συστηματικά καλλιεργούνται
στην εποχή μας. Πρώτο
χαρακτηριστικό του ανθρώπου ο
λόγος και το έλλογο στοιχείο.

Αυτά που μέχρι τώρα περήφανα ήθελε να χρησιμοποιεί ο άνθρωπος για να υποστηρίξει την διαφοροποίησή του από τα άλλα ανθρωποειδή. Και τα δύο βρίσκονται σε φάση τέτοιας φθοράς που δεν απέχει πολύ από το να τα χάσει ενισχύοντας έτσι την θέση των πιθηκοειδών στην κλίμακα της εξέλιξης. Από την άλλη πλευρά οι πίθηκοι εκπαιδεύονται και είναι πολύ επιδεκτικοί στην εκπαίδευσή τους για την ανάπτυξη ανθρωπινων δεξιοτήτων και την ανάληψη ανθρωπινων

καθηκόντων. Η πορεία της
οπισθοδρόμησης του ανθρώπου
αναγκαστικά συναντά σε κάποιο
σημείο την πορεία εξέλιξης του
πιθήκου και τότε ο πίθηκος απλά
διαδέχεται τον άνθρωπο. Αυτή η
σκέψη δεν θα έπρεπε να μας
οδηγήσει σε απελπιστικές λύσεις
του τύπου να εξολοθρεύσουμε
τους πιθήκους πριν πάρουν την
θέση μας, μετά από κάποιον
ενδεχόμενο και πολύ πιθανό
γενικευμένο πόλεμο ή κάποια
μεγάλη καταστροφή, αλλά να
σπεύδουμε στην καλλιέργεια και
την ανάπτυξη των

χαρακτηριστικών του ανθρώπου που φθίνουν ώστε ο διάδοχος του ανθρώπου να βρίσκεται **στο** μέλλον και όχι στο παρελθόν του.

Γιώργος Τσαντάκης